

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בלשון

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית
מרכיב 70% מן הרמה הרגילה (מותאם)

מועד חורף תשע"ז 2017

סמל שאלון: 11281 (מותאם)

הפתרון נכתב על ידי מיה צאלח-גפני ואסף גבעתי

חלק ראשון - הבנה והבעה

פרק א: הבנת הנקרא

1. א. מערכת החינוך לא מכירה במגוון הכישרונות של ילדים ואף מדכאת אותם באופן פעיל. על מערכת החינוך להתמקד בעידוד היצירתיות, הסקרנות והחדשנות של התלמידים, על מנת לגדל את הממציאים הבאים.
- ב. המטרה של הערה זו היא הצגת טענת נגד לטענת הכותב. כותבים מציגים טענות שאינן עולות בקנה אחד עם הטענה המרכזית שלהם, על מנת לסתור אותן או להסתייג מהן, ובכך לחזק את דבריהם. מטרה נוספת של הצגת טענות מסוג זה היא הצטנעות והפגנת מודעות למגוון הדעות הנושא.
2. א. האפשרות להיכשל מפתחת אצל תלמידים את היצירה המקורית. כישלון הוא תהליך בו מגלים מה לא עובד כדי לגלות מה עובד.
- ב. בטקסטים 2-3 מתואר העיקרון של למידה אישית ועצמית. על פיו כדי שתלמיד ירצה ללמוד יש לסייע לו למצוא משימה או מטלה שהוא מסוגל להיקשר אליהן רגשית, כי הדבר החשוב ביותר הוא לא חומר הלימוד אלא לגרום לתלמידים להיות לומדים טובים יותר.
3. הדבר הכי חשוב שבתי ספר צריכים להשיג הוא לגרום לתלמידים להיות לומדים טובים יותר ועצמאיים, לכן לא התוכן חשוב אלא המוטיבציה והעניין.

הצעות לתשובות:

בעד תנועת המייקרים – תנועת המייקרים מעודדת שילוב כלי עבודה ומכשירים בהוראה בבתי הספר. אני באופן אישי הייתי מאוד שמח ללמוד בבית ספר שפועל על פי גישה זו כי הייתי מקבל מרחב יצירה גדול לדברים שאני מעוניין לעשות ולפתח. כמו כן עידוד הניסוי והטעייה היה מפחית תופעות כמו חרדת בחינות ומאפשר ללמוד ולהתפתח ללא חששות מיותרים.

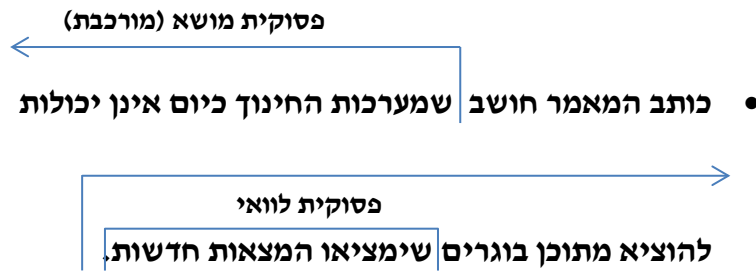
נגד תנועת המייקרים – אני מכבד את תנועת המייקרים ואת החזון האוטופי אותו היא מובילה, אולם כתלמיד אני מעוניין להמשיך ללימודים אקדמאים לאחר השחרור מצה"ל, וברור לי שכדי להתקבל לאוניברסיטה עליי להציג ציוני בגרות גבוהים וזה יהיה הקריטריון לקבלתי. משחקים עם ניסויים ומכשירים אולי יהיו מהנים בטווח הקצר, אך לא יועילו לעתיד.

פרק א: חובה – שם המספר ומילות היחס

.6

- במאה העשרים ואחת
- שלושים ושבעה אלף צפיות
- בחמישה עשר בספטמבר
- חמישים ושתיים שעות
- פסטיבל הסרטים השלושים ושלושה
- בעשרים וארבעת המוסדות
- שלוש פעמים
- בצומת הראשון
- בצורת הזכר....פי שישה

7. א. התחימה הנכונה היא במשפט השני:

בוגרים: מושא

חדשות: לוואי

ב. (1) משפט איחוי בעל שני איברים.

(2) - הביטוי המכליל: אירועי העשור האחרון

- התפקיד התחבירי של הביטוי המכליל: נושא

- הפירוט: העלייה בכוחה של הכלכלה היצירתית והמשבר במערכות החינוך בעולם

- תמורה

(3) בעולם: לוואי

8. א. (1) לעומת אופיין השמרני של מערכות החינוך, תנועת המייקרים

דוגלת **בחדשנות, ביצירתיות ובהמצאה.**

(2) הערך הראשון של תנועת המייקרים הוא **עשייה וניסוי** בלתי פוסקים.

• התפקיד התחבירי של החלק הכולל במשפט (1): מושא

• התפקיד התחבירי של החלק הכולל במשפט (2): נושא

• הקשר הלוגי במשפט (1): עימות והשוואה

• אופיין של מערכות החינוך הוא שמרני, לעומת זאת / בניגוד לכך תנועת המייקרים דוגלת בחדשנות, ביצירתיות ובהמצאה.

ב. משפט איחוי (מחובר)

- **אף כי / אף על פי** שרובינסון אינו ממליץ על ביטול בתי הספר כמו איליץ, הוא מציע פתרונות קיצוניים לא פחות. (משפט מורכב)

9. א. - כל מה שצריך ללמוד לעשות: פסוקית מושא

בתוך כדי עשייה: תיאור (אופן)

עצל: פנייה

- פתגם (1)

- (1) בפתגם זה יש שימוש בנושא סתמי המתבטא בפועל ברבים

(לומדים). שימוש זה תורם להדגשת הפעולה במקום

הדגשת המבצע אותה, ובכך מעביר מסר שהדברים נכונים

לגבי כל אחד.

(2) בפתגם זה יש פנייה ישירה לנמען באמצעות הפנייה "עצל"

ובאמצעות שימוש בפעלים בציווי בגוף יחיד (לך, ראה).

שימוש זה תורם להעברת מסר של הנחייה / הוראה /

המלצה.

ב. (1) מה דעתך על התופעה של התגברות קולה של תנועת המייקרים

במערכת החינוך?

(2) השאלה היא מה דעתך על התופעה של התגברות קולה של תנועת

המייקרים במערכת החינוך?

10. א. (1) - פסוקית נושא (מצומצמת)

- פסוקית נושא (מצומצמת)

- פסוקית לוואי (מצומצמת)

- פסוקית תיאור תכלית/מטרה (מצומצמת)

- פסוקית מושא (מצומצמת)

(2) לעודד: חלק מנשוא מורחב

פסוקית לוואי

ב. (1)

ההצעה [שנשתתף ביריד המייקרים] עוררה התלהבות רבה בכיתה.

(2) ההצעה להשתתף ביריד המייקרים עוררה התלהבות רבה בכיתה.

(3) המידע שאבד כשהפסוקית נהפכה לפסוקית מצומצמת הוא

הנושא. אין תשובה לשאלה: מי ישתתף ביריד.

11. א. תמורות בקטע:

- איוואן איליץ'

- "ביטול בית הספר"

- שלושים ושש שנה לאחר פרסום הספר

- סר קן רובינסון

ב.

התפקיד התחבירי	המילה או המילים שהיא ממירה	התמורה	
נושא	הפילוסוף האוסטרי	איוואן איליץ'	1
מושא	ספרו הידוע	"ביטול בית הספר"	2
תיאור (זמן) או: נושא	בשנת 2006 או: המחנך והמרצה הבריטי	שלושים ושש שנה לאחר פרסום הספר או: סר קן רובינסון	3

ג. התמורה: איוון איליץ'

משפט שמני: הפילוסוף האוסטרי היה איוואן איליץ'.

* קיימות אפשרויות תשובה נוספות.

ד. התרומה של התמורות :

איוואן איליץ' - הוספת מידע, הבהרה והגברת האמינות
"ביטול בית הספר" – הוספת מידע ופירוט
שלושים ושש שנה לאחר פרסום הספר – דיוק והבהרה
סר קן רובינסון – הוספת מידע, הבהרה והגברת האמינות

פרק ג - מערכת הצורות

12. א.

הפועל	השורש	הבניין
תוכננו	ת-כ-נ-נ	פועל
הוקמו	ק-ו-מ	הופעל
כופות	כ-פ-ו-ה	פעל (קל)
יעלה	ע-ל-ו-ה	הפעיל
מודה	ו-ד-ו-ה	הפעיל
השתרשה	ש-ר-ש	התפעל
להיווכח	ו-כ-ח	נפעל

ב. - להעלות

- נוכח

13. א.

צ-ו-פ	צ-פ-ו-ה
מוצפים הצפת (הצפה) צפה	צופים צפוי מצפים נצפתה תצפית

ב. נצפתה - בניין נפעל

צפוי - בניין פעל (קל)

ג. שם הפעולה : הצפה (הצפת)

הבניין : הפעיל

ד. (1) שם עצם

(2) אנו צופים במשחק הכדורגל. (צופים = פועל)

14. א. (1) אסיים : בניין פיעל

אוכל : בניין פעל (קל)

אצה : בניין פעל (קל)

אגביר : בניין הפעיל

אירא : בניין פעל (קל)

(2) - אצה - שורש א-ו-צ

- מוספית לציון זמן עתיד וגוף מדבר.

ב.

תוזמן	שורש	בניין	זמן	גוף
ת-ז-מ-נ	פועל	עבר	נסתר	
ז-מ-נ	הופעל	עתיד	נסתרת	

15.

א. (1) סרטון

(2) הצורן הסופי : X

משמעות צורן הגזירה הסופי : הקטנה

(3) קבוצה I : משקל קטלון : דמיון, פתרון

קבוצה II : משקל קטלון : כישלון, תיאבון

ב.

גזרת נחי ל"א	גזרת נחי ל"י/ה
המצאה מרפאת (שיניים)	הרצאה הבניה הוראה מחאה

ג. תובעת

16. א. (1)

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי
יצרן	תחביבן
יוצר	יצרנאי
ממציא	עשין
מפתח	
בורא	

(2) מקצועות / תפקידים

(3) מנכ"ל - ראשי תיבות (נוטריקון).

ב. מוקד

ג. (1) מעודן

(2) הוגנות